

HEIKKI RAINIO

OIKEA INTIAANI

OIKEA INTIAANI

© 2019 Heikki Rainio

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-1306-8

Heikki A. Rainio
OIKEA INTIAANI

1
Vuori

Tessalle

Munkki Rasputin opetti, että ihmisen on ensin tehtävä syntiä voidakseen tuntea katumusta, mikä tuottaa ilon.

Olisiko mahdollista saavuttaa kaksinkertainen ilo valitsemalla syntinsä?

Jälkeenpäin tarkasteltuna opettaja itse toimi kaksinkertaisen ilon taktiikalla.

Seuraajat ovat unohtaneet katumusvaiheen, tyytyvät yksinkertaiseen iloon ja arvovaltaan.

1.

Solvalla, portti Nuuksion kansallispuistoon.

Laajalle parkkialueelle kaartaa tuiki tavallinen Rover-merkkinen henkilöauto. Eletään yhdeksänkymmentäluvun loppua. Rover ei pysähdy lukuisten aiemmin saapuneiden, parkkeerattujen autojen tapaan lähelle huoltorakennuksia, vaan jatkaa kohti parkkialueen kaukaisinta reunaa, täysin tyhjää aluetta. Auto pysähtyy, auto oli lähtenyt Helsingin Marjaniemestä alle tuntia aikaisemmin, kuten kuutena edeltäneenäkin lauanta-iltapäivänä. Rover viettäisi yönsä sille tutulla paikalla Pohjois-Espoossa.

Pilvetön, tyyni ilma lupaili tähtikirkasta, kylmää yötä, olihan huhtikuun viimeinen viikonloppu, pakkanen saattaisi yllättää.

Reppuselkäisiä retkeilijöitä palaili parkkialuetta reunstavista metsistä harvaksen kuka mistäkin, joku yksin, jotkut kaksin tai pieninä ryhminä, yksikään ei ollut lähdössä, vaikka joskus parkkipaikalla näkyi retkeilijöitä, jotka harrastivat yösuunnistusta tai nauttivat laajojen erämaiden pimeydestä, silloin metsä eli, heräsi yöhön, äänet korostuivat, kun kulkijan kuuloaisti korvasi silmät.

Metsässä parkkialueen pohjoispäätä lähestyy reilusti keski-ään ylittänyt pariskunta, mies on ulkoministeriön virkamies ja vaimo opettaja. Mies erottaa pajukon takaa parkkialueen, pysähtyy, riisuu repun selästään, pudottaa

sen maahan, kuivaa nenäliinalla otsaansa, istahtaa kivel-
velle, katsoo askelmittariaan, hämmästyä:

– Melkein viisitoista kilsaa. Ennätys. Puhalletaan
hetki. Onneksi laitettiin lämpimästi päälle, koko ajan
kylmenee. En olisi ikinä uskonut, että löydetään korva-
sieniä, yleensä ne nousevat toukokuun puolella, hyötylii-
kuntaa, viimeinkin ymmärrän termin.

– Kuivataan, säästetään jouluksi, kun koko porukka
on koolla, sanoi vaimo ja katseli tyytyväisenä miehensä
punertavia poskia, tervettä väriä, miettien niitä pon-
nisteluja, joita oli tarvittu viisi vuotta aikaisemmin lu-
kutoukan kampeamiseksi luontoon. Edelleen jokainen
lähtö vaati suostutteluja, ne vaimo osasi ja miehen oras-
tava diabetes pysyi kurissa liikunnalla, ei ruokavaliolla,
sillä nainen tiesi miehensä muistavan töissä nautittujen
lounaiden koostumuksen väärin. Kotona tarkka kaup-
patieteiden tohtori muuttui dementikoksi, miehen sih-
teeri oli vahvistanut vaimolle ihmeen.

Nainen istuutuu laakealle kivel-
le miehensä viereen,
noteeraa opettajan tarkkanäköisyydellä kaksi tapahtu-
maa samanaikaisesti: Eskon käteen ilmestyy Marlbo-
roaski ja parinkymmenen metrin päähän pysähtyneestä
autosta putkahtaa ulos erikoisesti pukeutunut mies, joka
aloittaa verryttelyjumpan: taivuttelua, hyppelyä ja kan-
sakoulusta tuttua liikettä: Portti auki – portti kiinni...
Nainen oli harvoin nähnyt niin komeaa, nuorehkoa
miestä. Voimistelijan silmät paloivat innosta, aivan kuin
omien lasten silmät olivat loistaneet jouluisin vuosia sit-
ten, kohta avattaisiin paketit...

– Esko-kulta. Vain puolet tupakasta. Loput säästetään
iltasauhuiksi.

Mies murahti, tunsi jääneensä nalkkiin, kuten viisi-toistavuotiaana Norssin piharakennuksen takana.

Söden, sen päivän järkkärin, kimeä huuto oli kuulunut kaukaa ja korkealta, luokan avoimesta ikkunasta:

– Nuijat! Savu nousee! Stumppakkaa! Pikku-Matti tulee!

Muut stumppasivat. Esko kokeili rajoja. Voimistelunopettaja saalisti. Millä oikeudella? Silloisen Eskon mielestä rajat ja oikeudet piti sisäistää...

Käytöksen alennus ja kaksi tuntia taululle piirrettyä pistettä tuijottaen. Se ei kirpaissut pätkääkään, ainoastaan se, että äiti oli kotona Tunturikadulla sanonut: ”Meidän Esko”, sitten äiti purskahti itkuun. Isäkin oli tullut illalla kotiin jostain kokouksesta, kuittasi tapahtuman lyhyesti: ”Tyhmyyttä. Jos mieli palaa ammattikouluun, niin mikäs siinä. Opit muitakin kädentaitoja...”

Kivellä istuva mies sytytti tupakan, pohti rehellisyyden ja salaamisen etuja, unohtamista hyveenä sekä paheena. Mies poltti kolme tupakkaa päivässä, puolikkaan kerrallaan, tiesi, mitä addiktio merkitsi, tunsi jääneensä nalkkiin, stumppasi kokemuksen suomalla taidolla savukkeen tarkalleen puolivälissä, laittoi jämän takaisin askiin. Mies katsoi kaunista vaimoaan, Ritvaa, sitä ikuisesti samaa Apollon yhteiskoulun tyttöä, joka ei tupakoinut.

Eskoa harmitti. Ritva keskittyi autosta nousseen tyyppin lapselliseen viuhtomiseen:

– Kahjo, intoilija, päätteli Esko, kun tyyppi lähti juoksemaan käsivarsiaan pyöritellen kohti huoltorakennuksia, noin sata metriä juostuaan kahjo pysähtyi, kääntyi, juoksi hurjaa vauhtia takaisin ja sama uudestaan. Ritva kuiskasi:

– Pikajuoksija? Tunnetko? Seuraat kisoja. Hienosti leikattu, lyhyt, kihartuva parta ja kauniisti aaltoileva, vahva, musta tukka, ei liian pitkä, eikä lyhyt, hurmuri. Erikoisesti pukeutunut, aika kevyesti. Tutun näköinen?

– Veikkaan vankikarkuria. Ottanut hatkat vankilan pesulan ikkunasta päällään aluspaita ja lyhyet kalsarit, anastanut pakomatallaan sukat ja kengät, kuiskasi Esko, muisti, juuri samalla hetkellä, kun Ritva sanoi:

– Villa Haikko, viime kesäkuu, Saksan suurlähetystön kesäkutsut. Päivälliset. Se komea mies, joka istui toisen komean, kyömyenäisen miehen kanssa takapöydässä. Sanoit, että se toinen mies on Tornin toimitusjohtaja. Asu hämää, silloin hurmuri oli tiptop. Muistatko?

Esko nyökkäsi. Kalervon kertomat tarinat Haikon kartanossa aiemmin aamupäivällä eivät hevin unohtuisi.

Villa Haikossa, päivällisillä, Ritva oli seurannut herkeämättä niitä kahta miestä, välittämättä tunnetuista, arvovaltaisista kutsuvieraista. Opettajan tarkkanäköisyydellä vaimo oli tehnyt havainnon: – Onnellisia miehiä. Elävät eri todellisuudessa kuin me muut.

Ritva kuiskasi innostuneena:

– Mennään juttelemaan. Mies on tuttu.

– Ei, ei. Tuskin muistaa edes meitä. Katsellaan, mielenkiintoista. Tietysti, jos mies huomaa meidät, niin lähdetään ja moikataan heilauttamalla kättä. Onneksi pajukko suoja. Mielenkiintoista.

– Ihan miten vaan, huokasi Ritva sosiaalisena ihmisenä, seurasi tarkkaan, kun mustapartainen mies avasi autonsa takaluukun, otti sieltä otsalampun, kiinnitti pinnan tottuneesti päänsä ympärille.

2.

Haikon kartano. Saksan suurlähetystön järjestämät kesäkutsut.

On kaunis kesäpäivä, aurinko ja kevyt tuulenvire tekevät oivallista yhteistyötä. Elettiin juhannusviikkoa edeltävän viikon lauantaita, aamupäivän toiseksi viimeisintä tuntia.

Kartanon päärakennuksen edessä, tuloaukion laidalla, ison tammen varjossa seisovaa Eskoa kismittää:

– Ritva rakastaa kissanristiäisiä, minä en, joskus raja tupsahtaa vastaan. Harmi, sillä kartanon buffet vaikutti lupaavalta. On syötävä yksin...

Esko heilauttaa kättään, yrittää näyttää iloista naamaa. Ritva vastaa, heilauttaa takaisin, näyttää onnelliselta ja kauniilta edetessään paimenen johdattamana muiden lampaiden joukossa kohti kymmenen hehtaarin puistoa, kohti gurmeeta, kohti saksalaisten järjestämiä oheistapahtumia. Mies leppyi, hymyilee. Illalla kotona mies kuulisi henkeäsalpaavia tarinoita, koska opettajilla on salaperäinen taito tehdä havaintoja ja analysoida ne oikein.

Lipevä huippukokki oli puolta tuntia aikaisemmin koontumistilaisuudessa hehkuttanut makujen paratiisia kerätessään laumaa.

– Luksusta luonnon ehdoilla. Rasteilla TV:stä tutut kokit paistaisivat avotulella kevätkääryleitä ekoresepteillä... maisteltaisiin, valittaisiin yhdessä sopiva viini... kuka haluaa mukaan?

Tarina Oikeasta Intiaanista sai alkunsa hautajaisissa, heinäkuussa 2007, tarvittiin ripaus toivoa. Siunattava oli tehnyt itsemurhan, seurannut äitinsä esimerkkiä. Tulevaisuus pisti fundeeraamaan, vainajan tytär istui vieressäni... Muistotilaisuudessa keskityttiin suomalaisen tapakulttuurin mukaisesti ruokailuun, unohdettiin vainaja, hyväksyttiin tapahtunut tosiasiana, ei pohdittu jatkumon syitä, ei tarvinnut. Näkymätön, ranskalainen mies, vainajan isä, säilyttäisi asemansa suvussa ja kirkonkirjoissa, koska hänet oli julistettu näkymättömäksi ...

Vainaja ei matkustanut tyttönä äitinsä kanssa Ranskaan, lupaus mureni, kun äidin sielu karkasi korkeuksiin. Tyttö ryhtyi etsimään isäänsä, kouluttautui, valitsi psykologian pääaineekseen. Myöhempi filosofian maisteri ja psykoanalyttikko ei oivaltanut koskaan näkymättömyyttä etuna, luovutti. Ehkä vainaja ymmärsi jo lapsena, tultuaan hyväksytyksi Suomen Kansallisbaletin oppilaaksi, näkyvyyden väärin? Lapset eivät sisäistä rehellisyyden kontra näkyvyyden välistä vivahde-eroa, sen totuutta sivuavaa tekijää, lapset ovat lapsia...

Hautajaisissa päässäni virisi ajatus voimasta, mikä sallisi totuuden, ei löisi heti, ei edes kiemurtelisi sihisten, alkoi syntyä tekstiä totuuden mulkkaajista: "- Minun totuuteni kiiltää kauniimmin kuin sinun koko elämäsi."

Romaanin osat:

1. VUORI
2. LAPSIKIVI
3. TAIDESÄÄTIÖ
4. ESSEE
5. VALO

9 789528 013068

BoDTM
BOOKS on DEMAND

ISBN: 978-9-5280-1306-8

www.bod.fi